

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXII Kaina 20 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, GEGUŽE — MAY 26, 1978

Nr. 123

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vakarai pritaria akcijai Zaire

Prancūzija priversta būti policininko rolėje

Washingtonas. — Vakarų diplomatinėse slėksniuose gerai vertinamas skubus Prancūzijos, Belgijos ir Amerikos žygis iš Kolwezi gelbėti įkaitus ir sulaukyti marksistų katangiečių invazija. Kartu buvo parodyta, kad sovietai ir jų svetimšalių legionas — kubiečiai negali likti ne-nubauti ir švaistytis kur tik nori. Maskva ir Havana vis dar manė, kad Amerika po Vietnamo negali atsigauti ir niekur nebandys pastoti kelio jų ekspansijai. Kai buvo reikalas, atsirado ir lėšos, ir tylus Kongreso pritarius pasistūti Amerikos lėktuvus ir juos panaudoti prancūzų ir belgų daliniams gabeniti.

Nėra abejonių, kad Prancūzija jaučia komunizmo pavojų savo ir ne savo buvusioms kolonijoms Afrikoje ir veikia. Pernykštės invazijos metu davė savo lėktuvus Maroko daliniams gabeniti į tą patį Zairą, šiemet jau buvo policininko rolėje su savo daliniais. Tik viena bėda su Zairu ir jo prezidentu Mobutu: nors ir antikomunistas, provokatorius, bet jo režimas nesugeba suorganizuoti stipresnio pasipriešinimo net tokiu nedidele 4 ar 5 tūkstančių katangiečių kolona. Zairas silpnas politiškai ir ekonomiškai. Prancūzai niekuo daugiau nesirengia padėti, kaip paremti moraliai ir kariniais tiek, kad tas didžiulis kraštas (905 tūkstančiai kvadratiniai mylių, 25 milijonai gyventojų) nepasidarytų Mask-

vos kolonija. Prancūzų ir belgų akcijai pritarė Britanijos ir Vakarų Vokietijos spauda. Ką reikėtų toliau daryti, kad Maskva nurimtų ir nesistintų savo samdinių kubiečių į juodąją Afriką, konkrečiai pataria Milano "Corriere della Sera". Italų laikraštis siūlo: Amerika gali panaudoti ir nekarines kortas — gali pažadėti tuoj gamin

minti neutrono bombą; sulaukyti SALT derybas; sulaukyti grūdų ir technologijos pardavimą; susitariti su Kinija ir iš to padaryti tam tikras išvadas.

Kad katangiečių sulaukymas buvo Maskvai didelis smūgis, galima matyti iš Tasso reakcijos apie "imperialistų karinę akciją ir kišimąsi į Zairo vidaus reikalus".

Apie kalinių kankinimą

Londonas. — Politinių belaisvių likimu besirūpinanti tarptautinė Amnesty International organizacija baigia ruošti išsamų raportą apie kalinių kankinimą pasaulyje. Raportas remiasi gausia dokumentine medžiaga ir liudijimais, kurie buvo pateikti organizacijos kovo mėnesį Atėnuose surengtame tarptautiniam gydytojų studijų simpoziumui. Antiesty organizacijai, kaip žinome, už jos humanitarinę veiklą, besirūpinant politiniais belaisviais pasaulyje, praėjusiais metais buvo suteikta Nobelio Taikos premija.

Addis Ababa. — Etiopija rengiasi naujam smūgiui prieš eritrejiečius. Pirmuosius du Eritrejos dalinius, sakoma, sulaukė ir davė smarkų atkirtį.

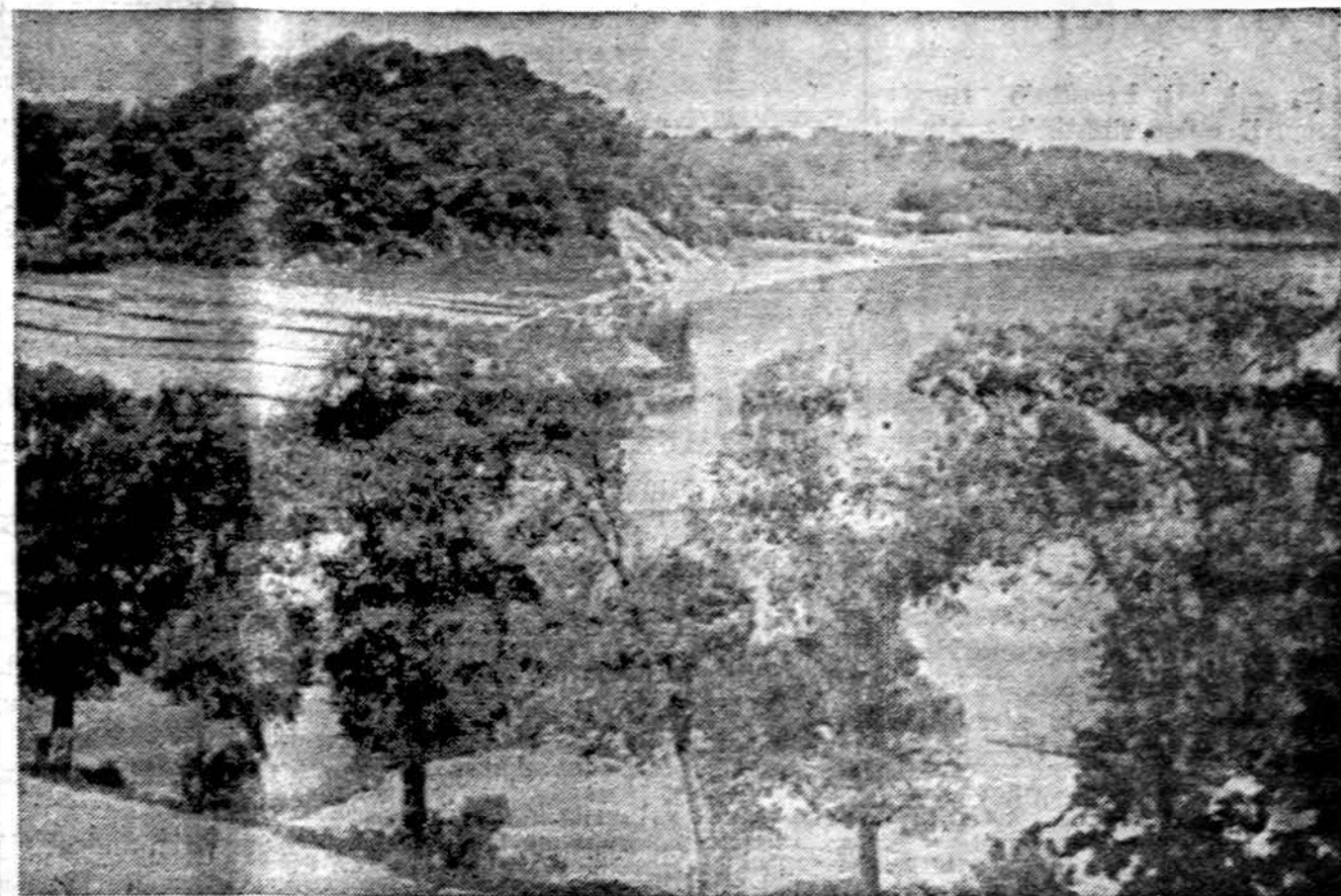
Carteris Chicagoje

Chicago. — Prezidentas Carteris vakar atvyko į Chicago. Nakvojo Chicagos priemiesty, Elmhurst, vieno draugo šeimoje. Šiandien žadėjo būti Springfielde.

Prezidentą sutikė žadėjo Illinoiso gubernatoriaus Thompson, respublikonas, bet Baltieji rūmai mandagiai jam paaiškino, kad Carterio lankymasis yra politinio pobūdžio, remimas demokratų kandidato į gubernatorių Bakalio, tai respublikonui geriau nesirodyti.

Kanada su Kuba nebendradarbiaus

Ottawa. — Kanados ministras pirmininkas Trudeau, pasipiktinęs Kubos veiksmais Afrikoje, parlamente pranešė, jog nutraukia su ja ekonominę programą.

Nemuno pakrantė ir Napoleono kalnas ties Kaunu

(J. Juodakio nuotrauka)

MONDALE PASMERKE SOVIETŲ GRASINIMUS EUROPAI

Jų SS-20 raketos tik agresyvinio pobūdžio

New Yorkas. — Viceprezidentas Walter Mondale, kalbėdamas Jungtinių Tautų specialiojoje sesijoje, apkaltino Sovietų Sąjungą, savo galingomis atominėmis raketomis grasinančią Vakarų Europą. Jų SS-20 raketos esančios agresyvinio pobūdžio. Kiekviena turi tris atominės galvutes 500 kilotonų galingumo, arba 25 kartus daugiau naikinamosios galios negu tos bombos, kurios II pasaulinio karo metu sunaikino Hirošimos ir Nagasaki miestus. Į jo kalbą sovietų delegacijos vadovas Gromyko žadėjęs atsakyti vakar vakare.

Prancūzijos prezidentas Valéry Giscard d'Estaing savo kalboje pasiūlė priemones patikrinti, kaip yra vykdomi nusiginklavimo susitarimai — padangų satelitais žvalgyti visus kraštus. Dar jis pasiūlė nusiginklavimo reikalams sukviesti atskirą vien tik Europos šalių konferenciją.

Išlaisvinti kalinius padėkojo arkivyskupui

Santiago. — Pirmieji Čilėje išlaisvinti politiniai kaliniai iš kailėjimo tiesiai nuvyko į Santiago arkivyskupiją padėkoti bažnyčiai, nei vadovų bei už pastangas, siekiant jų išlaisvinimo, ir kalinių metu suteiktą ekonominę ir teisinę pagalbą. Čilės vyriausybės balandžio mėnesį paskelbta amnestija pasinaudojo beveik du tūkstančiai politinių kalinių ir politinių sumetimais iš krašto ištremtų asmenų.

Santiago arkivyskupijos atstovas išreiškė savo pasitenkinimą dėl Čilės vyriausybės paskelbtos amnestijos, kuri patarnaus tautos sutaukinimui ir padės sudaryti sąlygas broliškam visų krašto piliečių bendradarbiavimui.

Sovietų karininkas (dešinėje) amerikiečių NATO dalinių manevruose Vakarų Vokietijoje

Atšauks privilegijas diplomatams

Washingtonas. — Carterio administracija pasiūlė atšaukti seną įstatymą, leidžiantį diplomatams nepaisyti susisiekimo taisyklių ir neatsilyginti už padarytus nuostolius arba nemokėti už sužeidimus. Sen. Paul Sarbanes (D., Md.) pritarė šiam projektui, sakė: "Pagal 1792 metų įstatymą diplomatai, jų šeimos ir tarnai gali laukti susisiekimo taisykles, palikti nemokėtas sąskaitas, nemokėti nuomos, gadinėti ir naikinti svetimą turtą ir kitokiems nusikaltimams daryti be baimės būti nubautam".

Washingtonas. — Svelkatos, švietimo ir gerovės departamentas pradėjo akciją mokyklose aiškinti rūkymo žala. 16,000 mokyklų superintendantų išsiuntinėti atitinkami laišukai ir raginiai pradinėms ir vidurinėms mokykloms apie tai kalbėti, rašyti ir plakatais bei skaičiais įtaigoti mokinius neususidomėti šiuo labai žalingu įpročiu.

KAIP BOLŠEVIKAI ATSILIEPIA APIE AMERIKOS KARIUS

Vilnius. — Churchillis net ir II pasaulinio karo metu apie savo priešo, vokiečių kareivius niekad blogai neatsiliepė. Dabar "detantės" ir ne karo metu, vilniškė "Tiesa" (geg. 9) apie Amerikos marinius (vadina "jų" pėstininkais) taip kalba, kaip nekaltas joks padoresnis žmogus nei apie didžiausią prieštą. Štai kelios ištraukos:

"JAV jūrų pėstininkų vadovybė taip pat skiria didelį dėmesį kuriant ir parengiant specialius žvalgybos-desantinius dalinius, kuriuos planuojama permesi į priešo užnugarį šnipinėti, vykdyti diversijas, žudyti. Suprantama, kad būtų galima panaudoti kariuomenę planuojamame JAV agresyviame kare prieš Tarybų Sąjungą ir kitas socialistines šalis, amerikiečių vadovybei reika-

lingi aklaui paklūstantys, nemąstantys, bet kokiems nusikaltimams pasirodę landsknechtai. Ir ypač tokie landsknechtai reikalingi jūrų pėstininkams, kuriems vadovybė "patikėdavo" ir dabar "patiki" pačias slykščiausias operacijas.

"Štai kodėl jūrų pėstininkų rengimo sistemos tikslas — pirmiausia sugniuždyti kareivio asmenybę, išrauti bet kokią žmogiskumą, bet kokiomis priemonėmis, kaip sakė amerikiečių rašytojas Viljamas Sarojanas, padaryti jį žmogbeždžione su atitinkamu numeriu.

"Tai štai, šunsnukai, nuo šios minutės užmirškite, kad esate žmonės", — rėkė seržantas instruktorius naujokams, pirmą kartą peržengusiems jūrų pėstininkų San Diego rekrutų depozitą.

"Jūs — bailiai, išgamos, ir tol, kol aš iš jūsų nepadarysiu jūrų pėstininku, už žodžių iš manęs nelaukite. Užsirašykite sau ant nosies, pašlemėkai! Nuo šiol jūsų sielos priklauso dievui, o kūnas — man!"

"Karūninkai ir seržantai auklėja kareivius grubumu, pasityčiojimai. Visą mokymosi laikotarpį, taip pat ir per visą tarnybos laiką jūrų pėstininkų gyvenimas pilnas bukinančio mušto, beprasmiškų naktinių rikiuočių ir pan. Mokymosi laikotarpis nau-

Švedų karalius lankysis Maskvoje

Maskva. — Tass pranešė: "Aukščiausiosios Tarybos kvietimu į Maskvą birželio pirmoje pusėje atvyks jo didybė Švedijos karalius Carl XVI Gustav".

Karo Vid, Rytuose nebus

Londonas. — Tarptautinio strateginės studijos instituto išvados, karas Vid. Rytuose šiuo metu negalimas. Pirmiausia — arabai toli atsilikę ir karo laimėti negalėtų, antra — Izraelis neturi intereso karą pradėti, priešingai galėtų tik daug ko nuostoti, pvz. moralinės Vakarų paramos.

Vietnamečiai prieš rusus

Bangkokas. — Žvalgyba turi žinių, kad bent du sovietų ekonominiai paraiškų užvo, kai Vietnamai, Mekong upės deltoje, į jų gyvenamąjį namą buvo mes-ta granata. Taip pat pasitaiko, kad Saigono gatvėse praeiviai i rusus spjauna ir kitaip juos žeidžia, rašo "U.S. News".

Kampanija prieš rūkymą

Washingtonas. — Svelkatos, švietimo ir gerovės departamentas pradėjo akciją mokyklose aiškinti rūkymo žala. 16,000 mokyklų superintendantų išsiuntinėti atitinkami laišukai ir raginiai pradinėms ir vidurinėms mokykloms apie tai kalbėti, rašyti ir plakatais bei skaičiais įtaigoti mokinius neususidomėti šiuo labai žalingu įpročiu.

Iš "Dievas ir Tėvynė" Nr. 6

Kovoje už tiesą

Kunigo Antano Yliaus kančių kelias

5

Tyla. Nei saugumietis, nei prokuroro padėjėjas paaikškinti nesiteikė.

— O kuo remdamasis S. Markonis vadina mane žudiku, banditu? Pasakykite pagaliau, ką aš nužudžiau?

— Ten prasmingai pasakyta: "patys ar per kitus", — atsakė saugumietis.

— Kadangi aš pats nežudžiau, tai per ką žudžiau? Kam įskaičiu žudyti?

— Jūsų organizacijos nariai tai žudė?

— Raskite nors vieną nužudymą, padarytą po priesaikos! Po priesaikos sustabdyti net savavališki žudikai. Mes siekiame svarbesnių uždavinių.

— Betgi buvo kunigų, kurie žudė.

— Kas tokie žudė? Kun. Lelešų pažinėjai? — Siek tiek.

— Jis tai žudė.

— O ką jis nužudė? Nurodykite bent vieną neabejotiną nužudymą. Įrodykite konkrečiai, ką jis nužudė. Neįrodysite, nes jis nežudė. Nežinau nė vieno kunigo, kuris būtų ką nors nužudęs.

Nei saugumietis, nei prokuroro padėjėjas kunigo žudiko taip ir nenurėdė. Kadangi įrodymų nebuvo, kun. A. Ylius pabandė dar vieną motyvą iškelti:

— Jūs pripažino, kad mes bu-

Kunigas Antanas Ylius

vome organizacijai. Kariuomenė, taip pat ir tarybinė kariuomenė yra ypatingai disciplinuota organizacija, tačiau ir ten atskiri kareiviai padaro nusikaltimų. Juk už juos atsako nusikaltęs kareivis, o ne dalinio ar kariuomenės vadas. Tuo labiau absurdiška būtų sakyti, kad visa kariuomenė padarė nusikaltimą ir ją visą reikia nubauti, arba visą kariuomenę reikia nubauti už tuos nusikaltimus, kuriuos padarė kareiviai. Todėl jeigu mums nepasidavė būriai arba kariai, kol dar nebuvo mūsų organizacijos

nariais, ir padarė nusikaltimą, argi mes visi galime ir turime už juos atsakyti? Tai kodėl jūs mus vadinatė žudikais?

— Pats įrašytas tarp kitų pripuolamais.

— Kaip aš galėjau būti įrašytas tarp kitų, jei nei aš, nei tie kiti įrašyti kunigai, juo labiau toks garbingas vyskupas V. Borisevičius tikrai nieko nenužudė ir niekad ne negalvojo nužudyti. Tai pasibaistinau bausis šmeižtas. Kodėl gi nerašo apie tai, ką aš dariau?

— To mes negalime rašyti. Tai išeitų paties naudai, kunigų iškelimui, išaukštinimui, tai būtų didvyriškumas.

— Ko aš nedariau, apie tai šmeižiant galima rašyti, o ką aš dariau, apie tai negalima rašyti. Tai bent teisybė!

— Pats dabar esi priregistruotas, niekas paties dabar neklūdo, neliečia, galėtum sau ramiai sėdėti ir darbuotis su žmonėmis, — gaudeno saugumietis.

— Kaip aš galiu ramiai sėdėti, jeigu tos knygos, kurias pareiškimu reikalauju išimti iš apyvartos, mane šmeižia — nustato žmones prieš kunigus ir prieš tikėjimą? Aš lieku bedarbis, neturiu su kuo dirbti, nes šmeižikais propaganda žmones atitraukia nuo mans, kitų. Negaliu tylėti ir jokių būdu netylėsiu.

Ko siekia šiuo metu jūsų rankose laikoma knyga "Žudikai bažnyčios prieglobstyje"? Ar nesiekia ji išniekinti kunigus, sutrypti jų autoritetą ir atitraukti žmones nuo tikėjimo?

(Bus daugiau)

Red. Vytautas Grybkauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖMS ARTEJANT

— Žaidynės prasidės pirmadienį (6. 26 d.) rytą 9 val. krepšinio varžybomis ir net šešiose salėse. Žaidynės baigsis sekančią pirmadienį, liepos 3 d., futbolo rungtynėmis tarp New Yorko LAK ir Chicago Lietuvos.

— Golfo varžybos, po ilgą dešimt metų neįvykusios Amerikos lietuvų nepitarimo, vis dėlto įvyks penktadienį ir šeštadienį.

— Nustatytos bilietų kainos: \$15 visom varžybom ir visom 7 dienom, \$5 krepšinio ir tinklinio finalams šeštadienį, \$3 bet kuriom varžybom bet kokią dieną.

— Kaip jau pranešta, universiteto bendrabutyje sportininkams rezervuota 500 lovų. Be jų, Holiday Inn, netoli Olimpinio stadiono, rezervavo 300 lovų ir išskabino didžiulį iliuminuotą skelbimą: Welcome to the Lithuanian World Games 1978. Čia birželio 29 d. įvyks golfinkų susitikimas ir registracija.

— Sachmatų varžybos patogu dėl tai Olimpijo stadiono perkeltos į Lietuvos namus.

— Sportininkų susipažinimo vakaras bus taip pat Lietuvos namuose birželio 30 d., penktadienį.

— Žaidynėms registruojasi negirdėtų pavardžių sportininkai iš visų Amerikos užkampių ir su neeiliniais atsiekimais bei titulais. Štai iš New Britain atvyksta R. Strazdas, universiteto instruktorius, ir dalyvaus lauko tenise, iš Orlando, Floridos, atvyksta tenisininkė K. Grabnickaitė ir jos brolis Gintaras, kuris yra vid. mokyklų golfo meistras; jam geras konkurentas bus 13 m. P. Skučas iš Br. Columbia. Lengv. atletikoje, be Algio Janušausko, kuris neseniai nušoko 7.08 mtr. ir toli ir 14.84 mtr. triušulyje, matysime Arnoldą Olį iš Rochesterio, N. Y., kat. mokyklų meistrų rutulio ir disko metime. Su įdomumu laukiama kova plaukimo baseine 200 metrų laisvu stiliumi tarp Dariaus Ivaškos iš Rochesterio ir Jono Žymanto iš Lemonto, kur perėitį savaitgalį Iliinojans pirmenybėse laimėjo antrą vietą ir su puikiu laiku 1:41.37 min. Tinklino varžybos žada gerų kovų, nes Bostonas atvyksta su A. Eikinu ir E. Austru, kurie neseniai dalyvavo Amerikos pirmenybėse El Paso mieste su Bostono "Masters" komanda.

— E. Bumeisteris iš Toronto žaidynėms paukojo tūkstątinę.

— Chicago Lietuvos lauko teniso klubas neatsilieka nuo kitų klubų, ir ne tik su visa valdyba prisidės prie varžybų pravedimo, bet paskutiniame posėdyje nutarė paaukoti visus sviedinukus, pradedant kvartfinalais. Tas sudarys apie 100 dėžių ir daugiau kaip 200 dol.

— Kalbant apie lauko tenisą, yra galimybė, kad Toronte matysime visą Gerulaičių šeimą: šimometinę pasaulio garsenybę Vyta, jo seserį Rūtą ir tėvus. Tėvas pirmenybėse lietuvų tautinėje olimpiadoje prieš 40 metų laimėjo aukso medalį, finale nu galėjęs Giedrį 4-6, 6-3, 6-4, 4-6, 4-4.

— Chicago Lietuvos televizijos direktorius A. Šlutas birželio 18 d. programą skiria žaidynėms Toronte ir australiečių viešnagėi Chicagoje. Programoje matysime Chicago Lietuvos futbolo rungtynes, teniso klubo "round robin" varžybas

ir, gal būt, krepšinio rungtynes iš mūsų rinktinės gastrolių Australijoje.

AUSTRALIEČIAI CHICAGOJ

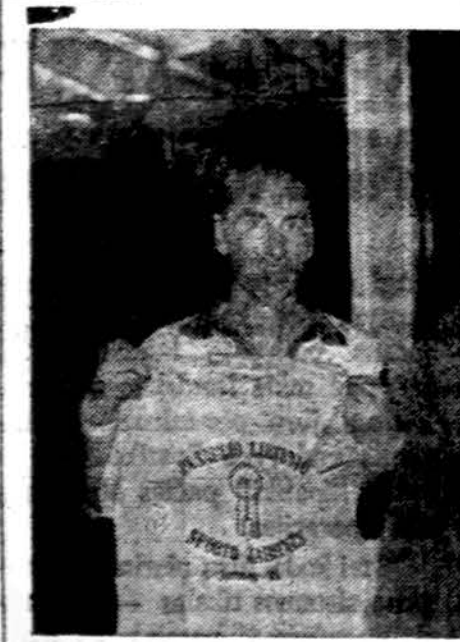
Po Toronto žaidynių Australijos lietuvų sportininkai, apke liavę dalį Amerikos, liepos 22 d. atvyksta į Chicago. Jų priėmimas žada būti iškilmingas ir su įvairia programa. Tam tvarkyti jau baigiamas suformuoti komitetas, į kurį be V. Adamkaus ir P. Petručio dar sutiko įeiti I. Kerelienė, V. Lapienė, V. Plepienė, J. Jakaitienė, A. Pocius ir jaunosios R. Janušaitytė, J. Kerelytė ir D. Plepytė, su garbės pirmininke mūsų konsule J. Daužvardiene.

Liepos 22 d. Jaunimo centre rengiamas susipažinimo balius, kuriame programą atliks ir šokių grois Algis Modesto orkestras. Scenos dekoravimą daro Algis Trinkūnas, dovanų dalinimui vadovaus J. Jakaitienė, o stalų rezervaciją nuo sekančios savaitės pabalos priimins I. Kerelienė ir V. Lapienė.

Liepos 23 d., sekmadienį, Marquette Parko salėje įvyks krepšinio ir tinklinio rungtynės, o nuo 6 val. vak. taip pat Marquette Parko aikštėse įvyks lauko teniso rungtynės. Australiečių teniso rinktinę sudaro: Romanas ir Vytautas Leveriai iš Sydneyaus, A. Kaitinis iš Hobarto, L. Pocienė iš Adelaidės ir G. Valuckaitė iš Hobarto.

Sachmatų rungtynės įvyks taip pat sekmadienį Jaunimo centre. Australiečiams atstovaus J. Dambrauskas iš Sydneyaus, A. Baltutis iš Melbourne ir J. Karpavičius iš Sydney.

Australiečių nakvynės tvarko Vyt. Miceika, telef. 598-0111. Jų reikia net 75. Visi, kurie turi giminių ar pažįstamų ar šiaip galėtų ką nors priglausti, kviečiami tuojau skambinti V. Miceikai.

Vytautas ir Janė Grybkauskai, laimėję teniso šeimų mišraus dvejetainio turnyro, apdovanojami klubo sekretorės D. Dišenės Toronto žaidynių marškinėliais.

FUTBOLAS

PIRMOS DIVIZIJOS — KOMANDŲ PADETIS

Chicago futbolo pirmenybių pirmoje divizijoje rungtyniauja dešimt komandų. Jos padaly-

Komandos vardas	Tautybė	Žaidė r.	Taškai	Įv. sant.
1. Lituanica - Liths		5	8	14:7
2. Eagles — lenkų		4	6	8:5
3. H.F. United — vokiečių		4	6	6:3
4. W. I. Jets — Jamaica juodžiai		4	3	11:9
5. Blue Stars — gvatemalaiečių		5	2	4:7

Komandos vardas	Tautybė	Žaidė r.	Taškai	Įv. sant.
1. Winged Bull — Arabų		5	10	12:4
2. Pampas — argentiniečių		5	4	10:10
3. L. E. D. — ekvadoriečių		4	2	3:7
4. Youths — jugoslavų		3	1	5:9
5. Tanners — meksikonų		3	0	1:13

Pavasario rate kiekvienai komandai reikia sužaisti septynias rungtynes. Rudens rate šešias. Lituanica dar liko žaisti prieš H.F. United ir prieš Youts.

MERAS SVEIKINO F. K. LITUANICĄ

Chicago Lietuvos futbolo klubas Lituanica, pirminkaujant inž. Gediminiui Bielskui, prieš kiek laiko užpildo futbolininkų reikalams vieno aukšto namą, esantį 2614 West 69 St. Veiklieji klubo nariai keturi mėnesiai sutartinai talkos būdu dirbdami, atliko pagrindinius klubo paskyrimus pritaikymo ir pagražinimo darbus. Šių metų gegužės 13 dieną, Lituanicos vadovų kviečiami klubo oficialiai atidarė futbolininkų veiklą besidomintieji ir jų remia Illinois state senatorius Frank D. Savickas ir aldermanas Kennethas Jakas. Perkūpus ceremonijų kaspiną, pirm. Bielskui ir reikalų vedėjo Don Brondonis ištiesė raudoną kilimą didelę klubo svetainę prisipildę nariais ir svečiais. Senatorius Frank D. Savickas pasakė keletą paskatinamųjų žodžių. Pakeltos šampano taurės už dar tvirtesnę, dar našesnę Lituanicos futbolininkų veiklą.

Miesto meras Michael Bilandic, pats negalėdamas atidaryti, davė sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

KREPŠINIS EUROPOJE

— Reikjavike įvyko Skandinavijos kraštų turnyras, kurį

Vytautas ir Janė Grybkauskai, laimėję teniso šeimų mišraus dvejetainio turnyro, apdovanojami klubo sekretorės D. Dišenės Toronto žaidynių marškinėliais.

tos į dvi sekcijas, vadinamas mėlynąja ir raudonąja. Pavasario ratui daugiau negu įpusėjus, po praėjusio sekmadienio rungtynių komandos išsiriškavo šia žemiau lentelėje pažymėta tvarka:

Komandos vardas	Tautybė	Žaidė r.	Taškai	Įv. sant.
1. Lituanica - Liths		5	8	14:7
2. Eagles — lenkų		4	6	8:5
3. H.F. United — vokiečių		4	6	6:3
4. W. I. Jets — Jamaica juodžiai		4	3	11:9
5. Blue Stars — gvatemalaiečių		5	2	4:7

Komandos vardas	Tautybė	Žaidė r.	Taškai	Įv. sant.
1. Winged Bull — Arabų		5	10	12:4
2. Pampas — argentiniečių		5	4	10:10
3. L. E. D. — ekvadoriečių		4	2	3:7
4. Youths — jugoslavų		3	1	5:9
5. Tanners — meksikonų		3	0	1:13

užtikrintai laimėjo Suomija, finale nugalėjusi Švediją 100-74. Trečioje vietoje liko Islandija, toliau Norvegija ir Danija.

— Sofijoje baigėsi 10-ties sostinių turnyras. Maskvos rinktinė, laimėjusi prieš Havaną ir Sofiją, krenta prieš Paryžių 58-67 ir baigia 5-je vietoje. Finale Sofija įveikia Paryžių 76-73. Trečioje vietoje liko Havana, toliau Praha.

— Lenkijoje prasidėjo Europos moterų krepšinio pirmenybės. 13 komandų suskirstytos į tris grupes: A — Sov. Sąjunga, Prancūzija, V. Vokietija ir Rumunija; B — Bulgarija, Italija, Vengrija ir Ispanija; C — Čekoslovakija, Jugoslavija, Švedija ir Olandija. Lenkijos rinktinė be žaidimo kvalifikavosi finaliniam ratui.

AUSTRALIJOJ LIETUVIŲ JAUNIŲ KREPŠINIO RINKTINĖ

Zinodama Amerikos ir Kanados krepšinio lygį, Australijos Lietuvos jaunųjų rinktinė, į Torontą atvyksta be didesnių ambicijų. Pagrindinis minusas yra stoka geresnio ūgio, ką bandys išlyginti neblogu kamuolio valdymu, greičiu ir kovos dvasia. Kiekvienai atveju pasiryžusi lengvai nepasiduoti.

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

Petras Šutas — iš Geelongo Vyčio, gerai sudėtis, greitais, turi nebogą metimą. Žaidęs už Viktorijos rinktinę keliose jaunųjų rinktinėse, o perėitais metais pakviestas į Australijos,

žemian 20 m., jaunųjų rinktinę.

Petras Urnevičius — iš Adelaidės Vyčio, gali žaisti visose pozicijose, tiksliai pasuoja, puikiai šauda iš visokių distancijų. Nekartą jau atstovavo jaunųjų rinktinę ir laimėjo pabaltiečių meistrų titulą.

Dovydas Šutas—Petro brolis, taip pat iš Geelongo Vyčio. Gabus taškų medžiotojas ir jau su tarptautiniu patyrimu, nes perėitą pavasarį su Pietų Australijos ir Viktorijos jaunųjų rinktinę gastroliavo Amerikoje ir Kanadoje.

Simas Navakas — iš Adelaidės Vyčio, puikiai valdo kamuolį ir gerai mėtė iš toli.

Algis Vieraitys — taip pat iš Adelaidės Vyčio, aukščiausias rinktinės žaidėjas (6'3" ūgio), turi gerą šuolį, ypatingai gerai kovoja prie priešo lentų.

Edvardas Ragauskas — iš Melbourne Varpo. Nežiūrint, kad jauniausias rinktinėje, bet jau gerai valdo švedinį ir žaidžia apgalvotą žaidimą. Atstovavęs Viktorijai jaunųjų rinktinėse.

Vytautas Šoha — iš Melbourne Varpo gali žaisti įvairiose pozicijose, greitais, veržlus ir puikiai mėtė.

Brendon Stanwix — iš Hobarto Perkūno, vos 15 metų, stiprus počiniai ir jau atstovavęs Tasmanijos jaunųjų rinktinę. Be abejonės, visapusiškas ateities žaidėjas.

Don Atkinson — rinktinės treneris. Atstovavęs Pietų Australijos rinktinę, 1963 m. išrinktas geriausiu žaidėju. Vėdės Adelaidės krepšininke M. Kelertaitė, ilgus metus žaidė už Adelaidės Vyčio. Dabar yra ir jaunųjų treneris ir visa širdimi atsidavęs lietuviškam krepšiniui.

Iš viso komanda bus gerai paruošta, susįžaidusi ir su daug entuziazmo.

Robertas Sidabras, Adelaidė

(Nukeita 13 pusl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$35.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas maitinant, pakvitarimui už gautas prekes neatsitarnaujami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaituvo adreso, gautas iš jo mokėti, atlygina iki kado yra užsimokėjusi.

DRAUGO prenumerata mokama šiais būdais:

	metams 6 mėn. 3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$35.00 \$19.00 \$15.00
Kitur JAV	\$40.00 18.00 13.00
Kanadoje	\$45.00 19.00 15.00
Užsienyje	\$45.00 20.00 15.00
Savaitini	\$25.00 15.00 8.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 12:00, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti suvosi. Nesužadotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto suvestus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų pavyzdžių.

DR. K. G. BALUKAS

Akimiria ir moterų ligos, Ginekologinė chirurgija.

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei nesusilaukia skambinti 374-9004

Pirma ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6133 So. Kedzie Avenue.

Val.: pirm., antr., ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą.

Ofis. tel. WA 5-2670.

Rezid. tel. WALbrook 5-2448.

Tel. ofis. HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarimą.

Ofis. tel. RE 7-1168, rez. 230-2919

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

GALVOS IR STUBURO LIGOS

2838 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Tel. — 476-3400

Valandos pagal susitarimą

DR. ANA RUDOKA KABINETA PERMĖ

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GE 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2830

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nėra ir Emocioninės ligos.

CRAWFORD MEDICAL BLDG.

6449 So. Pulaski Road

Ofis. tel. — PE 3-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3944 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3944 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGJA

CHIRURGIJA

5214 No. Western Avenue

1002 No. Western Avenue

Tel. atstakona 12 valandų

639-4441 — 561-4005</

KONGRESO REZOLIUCIJA PRIEŠ MASKVĄ

Kaskart labiau žmonija ima jaudintis žmogaus teisių nepaisymui Sovietų Sąjungoje. Jau ir vakariečių spauda, kuri dar vis daug vertėsi istorinėmis temomis, kalbėdama apie nacių žiaurumus, ima ryškiau įvertinti, kad negeresni, net daugeliu atžvilgiais žiauresni yra bolševikai, kurie dabarty tuos pačius nacių nusikaltimus kartoja.

Užtat geros valios žmonės su džiaugsmu sutinka kiekvieną pastangą sutramdyti neręgus Kremliaus tirionų siautėjimus. Viena iš tokių priemonių — JAV kongreso projektas įsteigti Žmogaus teisių ir laisvių institutą, kurio uždavinys bus paremti gerbimą ir įgyvendinimą pagrindinių žmogaus teisių priespaudos kraštuose. Šitokią institutą įsteigti pasiūlė kongresmanas Dante Fascell, kongreso komisijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalams pirmininkas.

Matyt, kongresmanas Fascell buvo paveiktas faktų, kuriuos sukurio prieš vykdamas į Belgrado konferenciją, buvo paveiktas ir diskusijų su Sovietų ir jų satelitų atstovais Belgrade. Turėjo progos artiau pažinti, kokia žiauri prievarta vykdoma už geležinės uždangos. Medžiagos jam suteikė įvairių pavergtųjų tautų atstovai, jų tarpe ir lietuviai.

Pagal tą kongresui svarstytą perdutą projektą šio instituto uždavinys bus teikimas paramos privačioms organizacijoms ir asmenims, kurie remia žmogaus teises ir laisves prievartos kraštuose. Paramą numatoma teikti organizuotai kongresui ir suvažiavimams, kuriuose bus keliami nusikaltimai prieš žmogaus teises ir laisves, teikiama pagalba užsienio šleišti ir skieisti knygas ir kitus raštus, kurie draudžiami priespaudos kraštuose, remiamos parodos meno kūrinių, politinių sumetimais draudžiamos savame krašte, numatoma pagalba organizacijoms, kurios rūpinasi persekiojamais ir jų giminėmis, taip pat teikiama pagalba JAV-se toms organizacijoms, kurios teikia teisinę pagalbą ir žmogaus teisių bei laisvių gynimą priespaudos kraštuose. To instituto vadovybė sudarys septyni nariai, susitarus su senatu, skiriami JAV prezidento. Numatoma metinis instituto biudžetas — 5 mil. dolerių.

Šį projektą tenka sutikti palankiai ir juo džiaugtis. Gal jo veikimas bus kiek apribotas diplomatinų dėsnių, vengiant atvirų konfliktų su priespaudos kraštais, bet visgi tai žingsnis gera kryptimi: išryškina susirūpinimą žmogaus teisėmis ir laisvėmis, numatoma finansinė, teisinė parama kovotojams už tas laisves priespaudos kraštuose. Tik JAV valdžios žmonės turi laikytis reikiamo objektyvumo, ne kaip dabar dešinesnės valstybės, kaip Čilė ir panašios, taikomas didesnis griežtumas, o komunistiniams kraštams rodomas

Spaudoj ir gyvenime

LATVIAI APIE MŪSŲ RAŠYTOJĄ

Vakarių Vokietijoje leidžiamas laikraštis "Latvija" išspausdino straipsnį, kurį parašė imantis kalbą recenzuodamas į latvių kalbą išverstą A. Barono knygą, latviškai pavadinimą "Mana sive? Mano dēls?" (Mano žmona, mano sūnus). Lietuviškas jos pavadinimas "Mėnėsiena". Straipsnyje Baronas vadinamas latvių vertinimu autorium. Pažymi, kad Baronas jau parašė 21 knygą ir kad jose nemažai atspindinti jo autobiografinių elementų. Gyvenime jis mažai matęs tikros laimės, bet tiksliai žmogaus gerumą. Gyvenimo kovoj susilaukiamas dvasios pergalės. Baronas yra prieš šabloniškumą, vulgariją, materializmą. Prieš tą jis iškėlė idėją, dvasios pasaulio, religijos vertę, kas padeda mums išlikti žmonėmis. Baroniui žinoma Šopenhauerio pesimistinė filosofija, bet didžiausias jo mokytojas buvo pats gyvenimas.

neleistinas nuolaidumas. Gera, kad Amerika pradeda suvokti, jog parėmimas kovojančių dėl žmogaus teisių ir laisvių priespaudos kraštuose nėra tik jų ar anų kraštų gerovės reikalas, bet ir pačios Amerikos interesas. Ne taip seniai valstybės sekretoriaus pavaduotojas Warren Christopher, kalbėdamas JAV teisininkų draugijoje, pareiškė: "Mūsų idealizmas sutampa su mūsų pačių interesais. Pletimas rato kraštų, kurie yra tokios pat pežiūros, kaip ir mes, ir žmogaus teisių vertę, yra mūsų saugumo pagrindas. Tokie kraštai yra stiprūs sąjungininkai". Kol žmogaus teisės nebus gerbiamos visose kraštuose, tol negali būti ilgai tvieriančios taikos, nebus saugumo ir nebus pilno bendradarbiavimo.

Žmogaus teisių ir laisvių instituto projektas parodo, jog imama ryškiau suvokti, kad demokratinė opozicija diktatūrinuose kraštuose reikalauja laisvojo pasaulio paramos. Tai labai aiški mintis, kurią lietuviai įvairiais būdais jau nuo seniau kelia. Įvykiai po Helsinkio ir Belgrado konferencijų amerikiečių jau ima įtikinti, kad Maskvos gera valia ir sutartimis su ja neįmanoma pasitikėti ir, veikiant diplomatinio keliu, reikia imtis kitų galimų priemonių žmogaus teisėms ir laisvėms garantuoti. Žmogaus teisių instituto steigimas yra labai teigiamas riskinis ir pavergtųjų tautų atstovams reikėtų skatinti savo kongresmanus to instituto įkūrimą prarasti.

Gegužės 18 d. Atstovų rūmose buvo priimta bendra rezoliucija (nr. 624), kurioje primenama, kad Lietuvoje ir kituose kraštuose turi teisę veikti grupės, būdinos dėl vykdomo žmogaus teisių ir nuostatų, priimtų Helsinkio konferencijoje ir kad Sovietų Sąjungoje tokios grupės yra persekiojamos. Pabrėžiama, kad kai kuriems aktyviems buvo atimta pilietinė tarp tokių suminimas ir Tomas Venclova. Iškeliama, kad Sovietų Sąjunga jau yra nutelsusi visą eilę tokių grupių narių. Rezoliucijoje reikalaujama nuimti neteisingas baudmes tu grupių nariams, grąžinti jiems laisvę ir leisti toliau be kliudymų veikti žmogaus teisių labui. Skatinamas prezidentas, valstybės sekretorius ir kitos valdžios institucijos kiekviena proga griežtai reikšti JAV protestą prieš Helsinkio grupės priklausančių žmonių kalinimą.

Kongresas nusprendė šios rezoliucijos tekstą pateikti Sovietų Sąjungos ambasadoriui Vašingtone ir Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidentui pirmininkui. Pažymėtina, kad rezoliucija buvo priimta vienbalsiai.

Taiči Amerika palaipsniui išjudina ryškiau ginti pavergtųjų žmonių teises, drąsiau protestuoti prieš persekiojimus ir priespaudą.

J. Pr.

14

Ji pasieluko ir grįžo prie prekystalių. Ten pardavėjo kofiną. Jai norėjosi lyg ir pažaisi. Paklausė raudonplaukė pardavėją:

— Po kiek pora kofinų?

— Po dolerį ir penkis centus. Geriausios rūšies!

Tokia kaina — tik išpardavimui, kuris tęsis nepilną savaitę... — Išpildė pardavėją įsikaltą atsakymą. — Kurio numerio norite?

— Devyni ir pusė — mano numeris. — Ji galvojo: gal tikrai nusipirkus kofiną? Jau paskutinę pirą išvėli. — Prašau man — ilgas.

Raudonplaukė pasilenkė po stalą ir ištraukė dvi dėžes.

— Štai. Labai graži spalva, gerai dėvėti, stiprios ir neblunka.

— Prašau dvi poras. — Marianne net jau šypsojosi, pagauta šio pardavinėjimo žaidimo; ir buvo gėra pirkti, geriau — negu parduoti. Taip, ji suprato. Ji viską suprato. Juk čia jos bendradarbi "Mėlynojo kompanijoj". Juk turėjo ir ji pręktę girti, turėjo reklamę litanią iškalbėti. Taip mokoma paruošiamoj klasėj, taip įprantama.

Raudonplaukė krapštėsi po abi dėžes; ištraukė vieną porą kofinų iš vienos dėžės, ištraukė antrą iš kitos dėžės, vyniojo, gumuliavo, supo į ploną, baltą skudurinį popierių. Marianne galvojo: juk dėžėj yra trys poros, juk galėjo tik vieną nuimti ir jai duoti dvi

— Stumeningas vyras vilioja moterį. Intelligentas vyras interesoja ją. Humoristas vyras linksmina ją. Paslangu vyras melikauja ją. Dėsnus vyras patinka ją. Doras vyras stebina ją. Rimtas vyras laimi ją.

William A. Ward

Baltų studijų draugijai (AABS) suduotas didelis smūgis

J. DELTUVIS

Gegužės 11-14 d. Toronte susirinko apie 600 asmenų į Baltų studijų VI konferenciją. Be ilgo oro, nes kasdien lijo, nuotaika sugadino žydiškas klausimas, kuriame buvo paskirta neproporcingai daug laiko: net iššios 9 valandų paskaitų ir diskusijų, visas tuzinas referatų. Iš anksto galima buvo numatyti, kad tas klausimas negalės būti šaltai, objektyviai ir istoriškai svarstomas, nepaisant tos sekcijos vadovo R. J. Misiūno kvietimo išsilaikyti rimtų svarstymų rėmuose.

"Antisemitizmas" nepriklausomai Lietuvoj

Jau pirmą dieną F. B. Aškinas apkaltino, kad nepr. Lietuvoj buvęs antisemitizmas, ruošiami pogromai, žydai buvę ekonomiškai prispausti. Jam gėra atsaką, kad ir netiesioginiai kitą dieną davė savo referate John Cadzow, kai skaičius pavaizdavo, kokią ekonominę poziciją žydai užėmė nepr. Lietuvoj. Be to, jie naudojoji pilną kultūrinę autonomiją, su valdžios išlaikomomis mokyklomis ir t. t., todėl Lietuvos žydai kultūriškai buvo toli pažengę. Mes žinome, kad Lietuva buvo vienintelis kraštas, kuriame kūrį laiką buvo net žydų reikalų ministerija, su žydu ministru Maksu Soloveičiku 1919 — 1923 m. ir žydų atstovais seime. Vadinami "pogromai" buvo tik "spaudos antys" (prasimanymai).

Žinoma, negalėjo laisva valstybė, kurios per 80 proc. gyventojų sudarė lietuviai, toleruoti, kad 7 proc. tautinė mažuma, kuriai lietuviški reikalai buvo visiškai nesvarbūs, monopolizuotų visą stambią ir smulkia prekybą, eksportą ir importą, pramonę ir nejudomo turto nuosavybę miestuose. Todėl buvo įsteigti kooperatyvai ir bendrovės, kaip "Lietūkis", "Pienocentras", "Maistas" ir kt. Tačiau tai buvo tik konkurencija arba "fair competition", nes niekas nedraudė žydams ir toliau užsiimti prekyba ir pramone. Buvo kalbama, kad Lietuvos Bankas duodas žydams kreditus lengviau, negu lietuviams, nes daugiau patikėjęs jų komerciniais sugebėjimais. Joks įstatymas nedraudė žydams užimti valdžios tarnybas, būti miestų burmistras, profesoriais ar karininkais. Ir tokių būvų, nekaltant apie gydytojus, vaistininus ir advokatus, kurių buvo labai gausu.

Vienas New Yorko laikraštis skelbia šuki: "Anticomunism is Antisemitism". Žinome, kad daugelis lietuvių yra antikomunistai, tačiau tai dar nereiškia, kad jie yra ir antisemitai, nes ir antizydai, nes ir žydų tarpe yra antikomunistai.

"Baltic Watergate"

Visą audrą sukėlė Estijos žydo Emanuel Nodel (kuris sakėsi esąs gimęs Vilniuje) kalba "The Role of the Baltic Peoples". Ir tai įvyko bendra antrašte pavadintoj sesioj "Holocaust ant Baltic Jewry". Pamatę TV programoj "Holocaust" vardo seriją, galėjome būti tikri, kad tai bus irgi vienašališka propaganda. TV programos tikslas buvo pateisinti Izraelio įsibrovimą į Libaną, kai panaudojant modernius amerikiečių ginklus buvo sunaikinti ištisi kaimai ir miesteliai ir skaudžiai nukentėjo apie ketvirtis milijono arabų, daugiausia krikščionių. E. Nodel kartoj propagandines tezes ir šūkius, apkaltindamas baltus žydų genocidą vokiečiams užėjus ir naciams vykdam ant rasistinę programą. Tai tos pačios frazės, kurias mes girdime iš Maskvos ir Jeruzalės. Atsistoj tai, ko ir galima buvo laukti: jo ir kitų skambias frazes pasigavo TV, radijas ir spauda, žiauriai apkaltindama baltiečius, ypač latvius. Gavosi "Baltic Watergate". To iš anksto galima buvo tikėtis ir tik naivieji ar nesubrendusieji galėjo laukti ko nors kito.

Oponentai buvo menki. Julius Slavėnas ir Antanas Musteikis nebūvo tinkamai pasiruošę, neturėjo po ranka statistikų ir dokumentų, neatremė pagrindinių kaltinimų tezių. Jie turėjo reikalingi kaltinimus pagrįsti faktais ir kritiškai įvertinti žydų panaudotus šaltinius, daugiausia suburtuosius sovietų, ir atmeti juos kaip nepatikimus. Tuo tarpu jie pasitenkino tik bendromis frazėmis, kad tas ar kitas kaltinimas nepamatytas, neįrodytas, aš su tuo nesutinku ir pan.

Iš klausytojų tarpo "Tėviškos Ziburių" redaktorius tribuno išklė klausimą, kodėl negalėjo būti svarstomi ne vienas, bet du genocidai: pirmiausia baltiečių genocidas, vykdytas sovietų, ir vėliau žydų genocidas, vykdytas nacių. Pirmininkaujantis atmetė šitokią klausimą kėlimą, kaip "ne į temą", nes čia esą svarstomas tik žydų, o ne baltiečių genocidas.

Žydų vaidmuo Sovietams valdant

Mes žinome, kad ir Latvijoje, ir Lietuvoje iš Rusijos atsiųsti vy-

riausi NKVD-istai buvo žydai (Latvijoje Sustin, Lietuvoje Gladkov, prieš kurį keliaklupsčiavo Guzevičius ir Sniečkus). Politinių kalinių tartytojai buvo žydai (Razauskas ir visi kiti, pasižymėję žiaurumu). "Liaudies teisėjai" buvo paskirti vietos žydui, kurie sukišo daug mūsų žmonių ir mokyklinio jaunimo į priverčiamoj darbo stovyklas Praveniškiuose, Panevėžyje, Telšiuose ir kitur, vis už nacionalizmą, antibolševizmą, antisemitizmą, — tai "Liaudies priešai". Prasidėjus karui, jie visi buvo sušaudyti, žiauriai nukankinti, kaip Raitinių miškely prie Telšių, Panevėžy, Zarasuose. Žydui buvo raikomu ir partkomu viršininkai, jie padėjo sudarinėti 1941 m. birželio mėn. išvežamųjų sąrašus ir patys aktyviai dalyvavo žmonių medžioklėje, nes pažino vietas "buržujus". Netiesa, kaip tvirtino Toronte, kad išvežtųjų tarpe visos trečdalis buvę žydų. Turime išlikusius sąrašus, žydai nesudarė nė dešimtadalio.

Fantastiški kaltinimai

Netiesa, kad žydų naikinime dalyvavę 20,000 lietuvių. Apie tiek buvo užsirašę į gen. Plechavičiaus sąvsaugos dalinius, tačiau jie norėjo ginti savo kraštą nuo bolševikų antplūdžio, bet ne naikinti žydus, kurių tada nebe kas buvo like.

Netiesa, kad naciai vežė į Lietuvą naikinti žydus iš kitų Vak. Europos kraštų todėl, nes žinojo, kad lietuviai nekėnė žydų. Apie tai lietuviai sužinojo tik po karo. Aišku, naciai lietuvių neatsiklausė, o vežė žydus todėl, kad čia viename forte prie Kauno buvo įsirengę gerą žmonių naikinimo įmonę. Tokių buvo daug kur: Auschwitz, Maideneke ir kitur.

Lietuviai esą kalti, kodėl neišgelbėjo savo žydų, kai danai sugebėjo išgelbėti beveik visus savo žydus. Pirmiausia danai nepergyveno 1940-41 m., nėra buvę komunistų ir žydų valdžio, nepatybę genocido ir deportacijų. Jie galėjo išvežti laivais žydus į Svediją ir tai buvo gana pelninga kontarabanda. Tiesa, vokiečiai laivai patrulavo, tačiau tarp daugelio įlankų, pusiasalių ir salelių, žinančių vietos geografiją, nesunku būtų mažiems laivams prajisti. O kur galima buvo iš Lietuvos praspukt? Visur aplink vokiečių užimta, arba frontas.

Gelbėtojų atsirado

Vis dėlto, nežinūri ir netolimą praeitį ir pavojus, atsirado nemaža lietuvių, kurie gelbėjo žydus, ypač jų vaikus nacių genocido

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos atstovų neseniai įvykusio suvažiavimo dalyvių dalis. Pirmoje eilėje sėdi: vicepir. Z. Juras ir dr. S. Kuzminskas

metu, rizikuodami savo ir savo šeimos likimu. Patys žydai pasiskelbė sąrašus, apdovanojo žymenimis. O kiek yra žinoma atsitikimų, kad tada, kai žydai buvo valdžioje, ar jie yra išgelbėję kokių lietuvių ar baltiečių "humanistinių sumetimais" ir be didelės rizikos sau? Kur galima tokius sąrašus rasti? Ar kas žino nors vieną atvejį?

Nesubrendusių darbas

Kiti baltiečiai, ypač latviai, Toronte labai įtūžo ant lietuvių, nes laikė, kad visa šita nešvanki propaganda įvyko lietuvių iniciatyva, jos organizatorius esąs rabiniška barzdą užsiauginęs Romuald J. Misiūnas. Nežinau, ar jis vienas kaltas, ar buvo ir daugiau nesubrendusių, kurie patys nepergyveno 1940-41 m., nes tada jie dar nebuvo gimę ar tebebuvo kūdikiai. O čia dabar amerikiečiai pergyvena visokius "kaltės kompleksus", kaip viduramžių atgailautojai už nuodėmes, kurie nešdavo gatvėse didelius kryžius ir skaudžiai plakdavo rykštėmis vienas kitą. Dabar amerikiečiai patys save kaltina dėl daug ko. Pirmiausia dėl negrų vergijos, nors negrai čia gyvena turtlingiau, negu bet kur Afrikoje, važinėja "Cadillacais", gausa aukštas tarnybas, visur favorizuojami, turi geriausias sąlygas išsimokslinti, jei tik netingi ir sugeba. Amerikiečiai esą kalti, kam norėjo ginti Vietnamą ir Kambodiją (tiesa, nevykusių genocidų ir deportacijų. Jie galėjo išvežti laivais žydus į Svediją ir tai buvo gana pelninga kontarabanda. Tiesa, vokiečiai laivai patrulavo, tačiau tarp daugelio įlankų, pusiasalių ir salelių, žinančių vietos geografiją, nesunku būtų mažiems laivams prajisti. O kur galima buvo iš Lietuvos praspukt? Visur aplink vokiečių užimta, arba frontas.

Netiesa, kad naciai vežė į Lietuvą naikinti žydus iš kitų Vak. Europos kraštų todėl, nes žinojo, kad lietuviai nekėnė žydų. Apie tai lietuviai sužinojo tik po karo. Aišku, naciai lietuvių neatsiklausė, o vežė žydus todėl, kad čia viename forte prie Kauno buvo įsirengę gerą žmonių naikinimo įmonę. Tokių buvo daug kur: Auschwitz, Maideneke ir kitur.

Lietuviai esą kalti, kodėl neišgelbėjo savo žydų, kai danai sugebėjo išgelbėti beveik visus savo žydus. Pirmiausia danai nepergyveno 1940-41 m., nėra buvę komunistų ir žydų valdžio, nepatybę genocido ir deportacijų. Jie galėjo išvežti laivais žydus į Svediją ir tai buvo gana pelninga kontarabanda. Tiesa, vokiečiai laivai patrulavo, tačiau tarp daugelio įlankų, pusiasalių ir salelių, žinančių vietos geografiją, nesunku būtų mažiems laivams prajisti. O kur galima buvo iš Lietuvos praspukt? Visur aplink vokiečių užimta, arba frontas.

Gelbėtojų atsirado

Vis dėlto, nežinūri ir netolimą praeitį ir pavojus, atsirado nemaža lietuvių, kurie gelbėjo žydus, ypač jų vaikus nacių genocido

čiams paaiškinti, kad nevisi lietuviai yra tokie trumparegiai ar "žydberniai", kad mūsų spaudoje buvo reikšta susirūpinimo dėl tos programos ir buvo siūloma ją atšaukti (Zr. "Draugo" nr. 101-102, "Dirvos" nr. 16-17). Tiesa, atsirado pora optimistų, kurie reikė vilti, kad gal ir kas gero iš tos programos galės išeiti, tai V. Meškauskas ("Dirvoje" nr. 18) ir E. Vaišniene ("Drauge" nr. 106, šeštadienio priede). Dabar visi matome, kaip bačiai jie klydo, o pesimistai buvo teisūs. Išėjo tokia košė, kad neaišku, kada ir kaip ji nustos rūgti ir pūkšti. Gana veikliai AABS draugijai suduotas didelis smūgis, daug narių pradeda ją nepasitikėti, įžiūri pataikavimą Sovietams ir norą užmegzti "bendradarbiavimą" bet kuria kaina. Kiekvienam galvojančiam turėjo būti aišku, kad ne laikas ir ne vieta buvo tokius klausimus kelti. Staiga pagarsėję baltiečių puolęjas skundėsi draugijos pirmininkui, kad dabar jo gyvybė eanti pavojuje, nors negalėjo pateikti jokių duomenų, kad jam kas grasino. Vis ta pati taktika: skundimasis ir kaltinimai be įrodymų.

Bendradarbiavimo karštligė

Šiais laikais "bendradarbiavimą" ir pataikavimą niekur netrūksta. Įdomus yra vokiečio dr. Loeber pranešimas, kai jis 1977 m. lankėsi visose trijose Baltijos respublikose (Zr. AABS Newsletter, May 1978). Su AABS vadovybės pritarimu, jis kvietė Baltijos respublikų mokslininkus dalyvauti šios organizacijos veikloje: dalyvauti konferencijose, pasidaryti šios "tarpautinės organizacijos" narius (!). Jie klausėsi su susidomėjimu ir pažadėjo tokią pasiūlymą aptarti atitinkamose vietose, t.y. Maskvoje, nuo kurios viskas priklauso. O ten tik tada bus duotas pritarimas, jei matysis iš bet kokios "detente" sau propagandinės naudos, jei galės viską paimti savo kontroliu, kad atsitiko su UNESCO, World Council of Churches, ar (Nukelta) 5 psl.)

Sheveldros

Romanas
ALE BŪTA

14

Ji pasieluko ir grįžo prie prekystalių. Ten pardavėjo kofiną. Jai norėjosi lyg ir pažaisi. Paklausė raudonplaukė pardavėją:

— Po kiek pora kofinų?

— Po dolerį ir penkis centus. Geriausios rūšies!

Tokia kaina — tik išpardavimui, kuris tęsis nepilną savaitę... — Išpildė pardavėją įsikaltą atsakymą. — Kurio numerio norite?

— Devyni ir pusė — mano numeris. — Ji galvojo: gal tikrai nusipirkus kofiną? Jau paskutinę pirą išvėli. — Prašau man — ilgas.

Raudonplaukė pasilenkė po stalą ir ištraukė dvi dėžes.

— Štai. Labai graži spalva, gerai dėvėti, stiprios ir neblunka.

— Prašau dvi poras. — Marianne net jau šypsojosi, pagauta šio pardavinėjimo žaidimo; ir buvo gėra pirkti, geriau — negu parduoti. Taip, ji suprato. Ji viską suprato. Juk čia jos bendradarbi "Mėlynojo kompanijoj". Juk turėjo ir ji pręktę girti, turėjo reklamę litanią iškalbėti. Taip mokoma paruošiamoj klasėj, taip įprantama.

Raudonplaukė krapštėsi po abi dėžes; ištraukė vieną porą kofinų iš vienos dėžės, ištraukė antrą iš kitos dėžės, vyniojo, gumuliavo, supo į ploną, baltą skudurinį popierių. Marianne galvojo: juk dėžėj yra trys poros, juk galėjo tik vieną nuimti ir jai duoti dvi

poras su dėže... Jei pasakytum, — užsigaunų! Niekas nenorėjo, kad pastebėtų jo kvailumą... Raudonplaukė rūpestingai vyniojo, supo, atsargiai dėjo vėl abi dėžes po stalą, smalsiai sužiuro į jos rankoje tarnautojos kortelę ir... pinigų. Visa automatiškai, išmoka, negalvojant, tik, žinoma, užbaigiant akysta šypsena ir garsiais žodžiais:

— Ačiū, Vėl ateik., Bet kada.. Malonu patarnauti..

Dabar Marianne jau tikrai skubėjo į keltuvą. Dar porą kartų žvilgtelėjo į tą pusę, kur nusirėdė Dangrutis... Danger... Ji šypsojosi iš keistos pavarės, papurtė galvą ir vėl sau šypsojosi. "Gal dar jis savo pertraukoje? Gal vėl pro čia praeis? Būtų gėra susitikti.. Bet kodėl mintys į tą pusę krypta? Kas man tas naujai susipažintas vyrukas?" Ji staiga pajuto, kad jau vėluoja daugiau kaip dešimt minučių. Ir be tikros priežasties... Ar gi ji galisavo, kad tik ji susitiknų? Gerai atrodė, įdomus.. Bet kas jis jai?

"Big deal!" — šnibžėjo sau, — ach du lieber Gott! Was ist denn mit mir?"

Jai darėsi pikta ant savęs. Jai buvo pikta ir ant šio vyro, kuris kalbino Feliciją, žioplinėją po ketvirtą aukštą... Ko jis nori iš jaunos, kvailutės mergiokos, kaip Felicija?.. Kas jis toks, po galais?.. "Geh zum Teufel! Alle Maenner..." — Jei būtų galėjus, būtų treptelėjęs koja. Kažkam, su kažkuo besibardama. Bet tik pasisuko ant kulnės ir trankiai kaukėjo kilimais neįsklotu link keltuvo taku.

Ketvirtame aukšte ji stengėsi užmiršti save ir visas anas mintis, stengėsi išuostydama dulkes nuo lempų liemenų. Gal ir sąžinė.. Už kiekvienas kelias sugaištas minutes ji stengėsi, rodos, atidirbti, kažką kažkam erąžinti... Tokia buvo prigimta. Gal trimpai pamaistauti prieš darbdavį, prieš viršininkus, bet —

nepamaistauti prieš save. Pasisukti į šalį, pasidairai, o vėl grįžti į savą kryptį, vėl į save..

Rankoj virėjo plunksninė šluotelė, braukant lempų viršūnes ir ilgus jų liemenis. Šluotelė braukė, purtė dulkes ir vėl braukė, apeidama kiekvieną brangesnį lempą, lyg karalienę. Kresteldama šluotelė atsidusdavo; nebuvo atdaro lango — iškratyti nešvarumus. Štai ir švara Amerikoje! — Šyptelėjo. — Iš vieno šono šluotai, į kitą nupurtai; tos pačios dulės čia nugula.

Felicija šlepsėjo link raštinės, apsisukus vėl grįžo; tartum dūšia be vietos. Lyg ir grabėsi kokio darbo, o iš tikro — nieko nedirbo. Užėdavo pirkėjai, dairėsi po paveikslus, veidrodžius, pasigrožėdavo ir nueidavo. Marianne tiesi stovėjo vidury lempų miško. Žvilgsniu globė paveikluotus sienas, ir šviesom mirksinti plotą, ir taku nuslenkančią žmones, ir storių Feliciją, vis besiramstančią į stalių.. Toks nuobodulys ją apniko, net galva svaigo! Tokia gūdi vienuma, slepianti nuotaika, nors bėk iš pasaulio..

— Laba diena.. — Šyptelėjo Marianne į atėjusį pirkėją, akimis susitikto ji sekandios moteries žvilganį. Vyras ėjo ir nuėjo; su moteriške jie ne drauge. Ši atrodė visiškai kito tipo krautuvės viešnia, negu buvo ana, iš Marianne gražią lempą nupirkusi.

— Hi! — Nelabai noriai atsakė ši. — Kuo galiai patarnauti? — Tęsė pokalbį Marianne. — Tai jos pareiga. — Klek? — Rodė stambiu pirštu pirkėją. — Šimtas trisdešimt. — Marianne atmintinai žinojo kainą.

— O? Kaina man nesvarbu! — Papūtė gurklį pirkėją. — Bet šios lempos forma — ne mano skonio! Aš tokios nei virtuvėj nelaikėčiau! —

(Bus daugiau)

VYSK. V. BRIZGYS CLEVELANDE

Balandžio 23 d. atšvęsta seniausios lietuvių Sv. Jurgio parapijos Patrono šventė. Kleb. kun. B. Ivanauskas ir parapijos taryba į šią šventę pakvietė vysk. Vincentą Brizgį, kurio "diecezią" apima viso laisvojo pasaulio lietuvių katalikus, išskyrus Europą.

Nors ganytojas, kiek sąlygos ir laikas leidžia, laikas nuo laiko aplanko ir Clevelandą, bet ir šis jo vizitas buvo visų lauktas.

"Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė" giesmė pasitiko lietuvių vyskupą, lankantį lietuvišką parapiją. Iškilmingas Sv. Mišias atnaujo vyskupas su kunigais B. Ivanausku, A. Goldikovskiu ir J. Čekavičiumi. Į pamaldas atsilankė gausiai ne tik parapičiai, bet antrosios liet. parapijos nariai ir kiti tikintieji. Tikiai per Bernelių ir Priskėlimo mišias erdvi bažnyčia pilniau prisipildė.

Parapijos choras, vadovaujamas Rytio Babicko, neseniai turėjusio sunkią galvos operaciją (prie vargonų Jura Blynaitė) per visas Mišias giedojo įvairių liet. kompozitorių religines giesmes bei Mišių dalis.

Tikrai R. Babickas yra Dievo dovaną Sv. Jurgio parapijai, kurios geografinė padėtis išvaidė parapičiams ir tolimes periferijai. Parapičiai, gyvena apie Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, yra beveik ant pirmųjų susikaučiujami. Jei parapija ir sekmadieniais nebūtų gražaus giedojimo, bažnyčia lankančiųjų skaičius gal dar smarkokai sumažėtų. Tikiai entuziasti choristų, parapičių, tarybų ir klebono dėka parapija laikosi ir mėgina ieškoti sprendimų atečiai. Sprendimas turės būti surastas vienokia ar kitokia kryptimi: pasilikti čia, ar ieškoti kitur vietos, perkelti parapiją.

Giliau pažinti tikėjimą

Ganytojas savo trumpame, bet giliame pamokslė priminė paties Sv. Jurgio autentiškumo klausimą, kuris daugeliui buvo sukelelęs tam tikrų abejonių, ir lietuvių religinę abejingumą ir jo priežastis. Reikia, pagal pamokslininką, savo tikėjimą geriau ir giliau pažinti. Ir religinis įsisąmoninimas turi eiti kartu su mokslo pažanga. Kaip mokslininkai, profesionalai inžinieriai, daktarai savo srities sprendimų ieško tyrinėjimu, studijų būdu, taip ir religiniams klausimams reikia studijų, skaitybų ne tik lietuvių (jos nedaug neturime), bet ir svetimomis kalbomis.

Tiktai skaitant, studijuojant, tyrinėjant galėtų būti religinės abejonės pašalintos. Skundimusi ar priekaištavimai tikėjimo abejonės neįkainojami. Šviesus ir gilus savo tikėjimo pažinimas padaro gyvenimą prasmingą.

Pristatymas

Po pamaldų parapijos salėje sutrenktos varšės — pietūs, į kuriuos atsilankė per 250 svečių. Prie garbės stalo pakviesti vysk. V. Brizgys, kunigai: Ivanauskas, Goldikovskis ir Čekavičius (vėliau atvyko ir kun. G. Kijauskas, S.J.), Aušra ir Rytas Babickai, Raimundas Kudukis, Antanas Buknis, švenčias 80 metų amžiaus sukaiki, ir parapijos chore, giedas jau per 40 metų, Alfonsas ir Ona Mikulskiai, Algis Kasulaitis ir Zenonas Obelenis. Sv. Jurgio parapijos tarybos pirm. Pranas Razgaitis sklandžiai vadovavo šiam pobūviui.

A. Kasulaitis garbingo svečio pristatymo žody pabrėžė, kad susirinkime minėti Sv. Jurgio ir pagerbti ganytoją, kuris pernai at-

šventė savo 50 metų kunigystės sukaktį. Mūsų pagarba už visus jo atliktus darbus per ilgus jo, kaip keliaujančio vyskupo metus. Primines dešimtį garbingų Lietuvos vyskupų: Giedraitį, Valančių, Baranauską, Matulionį, Matulaitį, Reinį, Skvirecką, Paltaroką ir kitus, kalbėtojas mūsų sukaiktuvininką palygino su savo pirmtakais. Jis turis daug panašumo į mūsų istorijos lietuvių vyskopus. Sukaktuvininkas vertas ir didžios pagarbos už meilę, kurią parodė savo broliams. Vysk. Brizgys yra ir knygų autorius, aktyvus lietuviškoje periodikoje religiniams, socialiniams ir politiniams klausimais, mūsų gyvenimo kelių stebėtojas ir vadovas.

Po puikiai paruoštų pietų ilgesnį žodį tarė vysk. V. Brizgys. Savo neformaliame išsakyje vyskupas palietė daug klausimų, kurie aktualūs visiems lietuviams, tuo labiau — daugiau ar mažiau įsivėlusiems į lietuviško gyvenimo ratą.

Vysk. V. Brizgys pabrėžė, kad ir kitose vietovėse dar norėję daryti jo kunigystės sukaikties minėjimus, bet jis atsisakė. Į Clevelandą atvažiuo ne į pagerbimą — minėjimą, bet pabendrauti su Clevelando visuomene, kuri jam artima jau nuo 1943 metų.

Vysk. V. Brizgys, atsisakęs priimti tokį A. Kasulaitio pristatymą — palyginimą, pavadino jį net juoku. Lygiai perdėtai aukščiausio laispmio terminais svečias buvo pristatytas ir parapijos biuleteny: "Iškilniausias lietuvių, garbingiausias svečias, lietuvių tremtinių žvaigždė, šviesus žibutis, kelrodė mūsų religiniame gyvenime". Todėl ir nestebėtina, kad asmuo kuriam tokie epitetai priskiriami, neįaukai pasijunta.

Vyskupas su šypsena prisiminė apie gandus, kurie buvo paleisti net jo artimiausiu bendradarbiu ir kad apie jį tiek prikalbėta ir prirašyta, kad ir jam milrūs, nebebutų jokių kalbų. Kalbėdamas apie savo jaunystę ir pašaukimą, vyskupas pabrėžė, kad, jei reikėtų vėl pradėti gyvenimą, norėtų būti kunigu, tik gal geresniu. Mums reikia jaunu, inteligentų, gerai paruoštų kunigų. Kai nebus kunigų, neliks ir lietuviškų parapijų, o kartu gali subyrti ir Alta, LB, Balfas, dauguma lietuvių darbų sūstos. Į lietuvių kunigų eiles turi ateiti kitokie kunigai, su tvirtu charakteriu, platesnės inteligencijos. Lietuvių gyvenimas čia be lietuvių kunigų neįmanomas.

Clevelande esą pakankamai lietuvių dviem parapijom. Reikėtų atsikvėpti minties — lengvai parapijas nurašyti. Reikia išlaikyti jas, o reikalui esant, perkelti kitur. Panaikinti lengva, įkurti sunku. Kaip teigiama pavyzdį nurodė Detroitą.

Vysk. Brizgys, kuris palaiko plačius kontaktus su kitataučiais, džiaugėsi, kad svetimuose akys mūsų charakteristika yra graži, lietuvių laikomi kultūringai ir ambicinga tauta. "Chicago lietuvių grupė yra fenomenas", kartą išsireiškė žydų profesorius, kalbėdamas socialinės srities darbuotojų suvažiavime. Chicagoje. Jis ragino visus geriau pažinti šią etninę grupę, kuri ne skaičiumi, bet savo organizuotumu, opera, tautinių šokių grupėmis, lituanistinėmis mokyklomis, dainų ir tautinių šokių šventėmis, laikraščiais, knygomis ir t. t. yra pavydingiausia.

"Jokių nuomonių skirumo nebijau"

Vysk. Brizgys savo minčių pasidalinime prisiminė ir sunkias emigracines pirmąsias dienas, ku-

Padėti buvusi žiurė. Neleido net parapijų organizuoti. Vyskupui Brizgiui teko kreiptis net į Vatikaną ir kt. Po kiek laiko padėtis pagerėjo. Kanadoje naujieji imigrantai buvo palankiai traktuojami.

Užsiminę mūsų visuomeninio gyvenimo problemas, vyskupas užakcentavo: "Jokių nuomonių skirumo nebijau", kalbėtis, diskutuoti, tartis, priimti nuomones ar atmeti, bet nesibarti. Per daug, pavyzdžiui, kreipiame dėmesio į "Naujienas", kurių tikslas ezinti visuomenę. (Manau, kad tikrai nemalonu buvo girdėti tuos žodžius ypatingai dūms, kurie visą lietuvišką gyvenimą matuoja to dienraščio informacijos matu, ji uoliai remia, kaip jų nuomonės reikšmę). Galimė kultūringai polemizuoti, rasti sprendimą daugumai priimtina, juk "esame viena šeima". Kalbėtojo nuomone, esama apie dešimt asmenų, kurie mėgstą ginčus.

Vysk. Brizgys atviras ir nuoširdus. Žodis buvo palydėtas plojimai ir atsistojuimu. Šis savo vyskupų sosto neturįs ganytojas, kartu su mumis keliauja svetimuose kraštuose, nors jau gerokai įžengė į aštuntą dešimtį metų.

Atvykusį Dievo Motinės N. P. parapijos kleboną kun. G. Kijauską, S.J., svečiai pasitiko plojimais. Jis pasveikino svečią ir linkėjo ir Jurgio parapijai dar ilgas metus išlikti lietuvių tautiniu židiniu.

Sv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniai Kristina Kasulaitė ir Rimas Balašaitis įteikė vyskupui tos mokyklos leidinį "Atspindžiai".

Kun. Juozas Čekavičius, mokytojas, kuris dažnai atvyksta patalkinti klebonui Ivanauskui, papasakojo keletą anekdotų.

"Nerijos" vokalinis vienetas, vadovaujamas Rytis Klorienės-Čyvaitės, akompanuojant Kristina Kuprevičiute, padainavo penkis skambius dainas ir, publiškai prašant, dar padainavo "Padainuosiu tau dainelę".

Buvo pristatyti organizacijų atstovai, o Čiurlionio ansamblis įteikė vysk. V. Brizgiui sveikinimo adresą. "Ilgiausių metų" linkėjimų sutartine, malda ir kleb. Ivanausko mėgstama "Blynai".

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS SUPREME COMMITTEE FOR LIBERATION OF LITHUANIA

29 West 57th St., New York, N. Y. 10019 — Tel. 752-0099

LAISVIEJI LIETUVIAI!

Lietuvos laisvinimo darbai neįbaigti su Vakarų 16-šios mitynijos. Priešingai — VLKO Taryba aktyviai paversa priėmus metinę sąmatą, šiuo metu jo darbų vykdomas darosi intensyvesnis.

Suprاندami, kad mes šio žygiu jaus kreipiamės paramos, pripažinti, kad mes ne vien dūmiam Lietuvos laisvinimo darbą ir neįsivėlusiu įkylėti, vis dėlto laikome savo pareigą karts nuo karto priminti, kad Tautos fondas yra pagrindinis VLKO darbų finansavimo šaltinis.

Šiais metais toliau bus tęsiama visko palaikymas su Lietuva per VLKO radio valandėles, bus toliau leidžiami periodiniai VLKO leidiniai įvairiomis kalbomis. Visi tie reikalingi. Eltos biuleteniai lietuvių kalba, skirti svarbiausia tarpusavio ryšių palaikymui, turėtų praeiti, kad sutaptų daugiau lėšų pirmine svarbos projektams, pvz., kad ir nepažinomiems VLKO leidiniams sovietų genocidui ir informaciniam veiklai angli kalba apie Lietuvą.

Daug dėmesio ir lėšų skiria jaunimo projektams, susijusiems su Lie-

tuvos laisvinimo reikalais, ir paraiškimams rasti Lietuvos bylą teisti. Ir toliau sėkmingai veiks VLKO informacinė tarnyba — reiškis lėšų ir jai. Tai keletas pavyzdžių mūsų dūmiam.

Pasidomėdami šia progą, trumpai apibūdinti principai, kad, be tiesiogios paramos Tautos Fondui ir tuo pačiu VLKO, nepažinamiems ir tesėtinis būdas VLKO darbams gerinti, apie kurį smulkiau informuoja Tautos Fondo teisinė tarnyba.

Kviečiame jos patarimais pasinaudoti. Soloname pasinaudoti dėl to, kad palikimas tvarkant per Tautos Fondą, karts nuo karto mokėsi atlikti. Na, organizacija, sutapsimui aukšti padidinti mokesčiai, o tuo pačiu padidinti ir Lietuvos laisvės reikalavimus.

Vieta, kurio juo yra prisigimę Tautos Fondo (Lithuanian National Foundation, Inc.) savo palikimo reikalavimus tvarkant, tariame a c i t i

DE K. J. VALIUNAS, VLKO Pirmininkas

JURGIS VALAITIS, Tautos Fondo Tarybos Pir.

Supažindinkime Ameriėčius su mūsų tautos kančiomis ir tikėtinu poodėjimu —

TIE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA, a report for 1976.

Knyga dokumentuota ir akcentuotai paruošta. 160 pusl. Išeido JAV LB Krašto Valdyba. Kaina \$4.25 su perpaštymu. Gamina: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Knyga dokumentuota ir akcentuotai paruošta. 160 pusl. Išeido JAV LB Krašto Valdyba. Kaina \$4.25 su perpaštymu. Gamina: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

Wanted Dealers:

To install IMPERIAL spray-on Roofing and Roof repairs on old and new buildings. It is also a tremendous energy and insulation saver. Nearly every home and building owner can use it. We are only manufacturer that trains how to install with on the job training by factory installers. No fees of any kind. We are only interested in selling this roofing and energy saving material and equipment that we manufacture. Can be applied all year round. Write: IMPERIAL Chemicals Inc., 4200 Wisconsin Ave., PMB, Pa. 19144 or call Mr. Walters, Toll Free No. 1-800-523-3664 or 215-444-0764.

(Nukeita į 5 psl.)

DEMESIO

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, išplėsti? Garas, Viduje ar iš lauko? Nupirke? Visuomenės dia Jums ne pavyks už patalpas kainą pat. da skambinti po 6-tos v. vakaro. Tel. 476-3650

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra geras paprotys. Būsimieji jai plačiai naudojama. Bet tinka ir visų lietuvių namuose turėti gražias vizitines korteles.

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

„Orange“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 476-3650

APLINK MUS

× "Draugas" pirmadienį, gegužės 29 d., dėl Kapų puošimo šventės neišėjo. Pirmadienį redakcija dirbs kaip šventadienis, administracija bus uždaryta. Ateinančios savaitės pirmasis numeris bus tik antradienį.

× Šiandien prasideda poezijos dienos Chicagoje. Poezijos vertimų vakaras 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Publikuota prašoma ateiti kiek anksčiau, apsirūpinti kava ir kt., peržvelgti poezijos knygų stalą. Programą norima pradėti punktualiai.

× Sol. Dalia Kučienė birželio 6 d. duos koncertą Chicago Muzikos konservatorijos salėje.

× Chicago Aukšt. lit. mokyklų šį šeštadienį, gegužės 27 d., pamokų nebus. Nauji mokiniai bus priimami birželio 10 d. 9 val. ryto Jaunimo centre.

× LB Lemonto apylinkės valdybos jaunieji nariai gražiai dirba lietuvišką bendruomeninį darbą. Posėdžių sekretorė Agnė Katiliskytė apylinkės vardu pasveikino Lemonto Maironio lietuvištos mokyklos mokinius ir mokytojus mokslo metų užbaigimo iškilmėse ir įteikė apylinkės pinigine dovaną mokyklai. Išdėdintas Vytenis Milūnas teigiamai išskėlė lietuvių reikalus savo laiške "Chicago Tribune" redakcijai. Sekretorė Vilija Kerelevytė dalyvavo LB Vidurio Vakarų apygardos metiniame suvažiavime ir jame pateikė gražų LB Lemonto apylinkės veiklos pranešimą.

× Dr. Augusta ir dr. Vaclovas Šauliai, taip pat dr. Kazys Pemkus tikrins sveikatą jaunųjų ir moksleivių ateitininkų, vykstančių į Dainavos stovyklą, ateinančią trečiadienį, gegužės 31 d., nuo 6:30 val. vak. ligi 9 val. vak. Jaunimo centre.

× Chicago Medžiojujų-Mėkeriojų klubas kviečia visus į linksma vakarį birželio 3 d., šeštadienį, 6 val. vak. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Bus įvairių valgių ir gėrimų bufetai. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas tik 1 dol. (pr.).

× Jeigu jau pirkti vesintuvą, tai tik geriausia — Emerson Quiet Kool pas Gradinską, 2512 W. 47 St., 376-1998. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× Chicago Anglijos - Britanijos Lietuvių klubas rengia pikniką - gegužinę Vyčių sodelį - salėje gegužės 28 d., sekmadienį. Pražia 12 val. Veiks virtuvė, baras, šokiama gros orkestras. Visi kviečiami atsilankyti. Klubo valdyba (pr.).

× Mes taisome ir dengiame visų rūšių stogus. Turime daug patyrimo. Esame apdrausti. Kreipkitės į

ARVYDĄ KIELĄ
telef. 434-9655. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS. Juozas F. Gribauskas, sekretorius St. Anthony Savings & Loan Assoc., praneša, kad paskolos su prieinamomis sąlygomis yra duodamos nuosavų namų pirkimui. Paskolų skyriaus tel. 656-6330, kalbame lietuviškai. Arba kreiptis asmeniškai į raštinę adr.: 1447 So. 49 Court, Cicero, Ill. (sk.).

× Rašyt. Vanda Vaitkevičienė šį šeštadienį per "Lietuvos Aidų" radijo valandą duos įdomų gyvenimo epizodą jaunimui. Rašytoja yra išleidusi nemažai knygų jaunimui ir vaikams.

× Sv. Seimos viloje buvo gegužinių pamaldų procesija. Visi gyventojai susirinko sode ir, Antanui Lankučiai vedant procesiją su kryžiumi, sekė kun. S. Adominas, seselės ir gyventojai. Per procesiją visi giedojo Marijos giesmę. Ona Putrimas su palydovėmis uždėjo rožių vainiką ant Marijos statulos, o po to buvo palaiminimas.

× Em. Kiellienė, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė, buvo sužeista automobilio nelaimėje. Gavusi medicininę pagalbą Sv. Kryžiaus ligoninėje, ligonė pamažu sveiksta.

× "Gyvenimas" — dvasioje atkurtas ir praregėjus. Šia tema bus skaitoma Alvudo radijo paskaita šį šeštadienį, nuo 9 val. ryto, Sofijos Barkus Seimos radijo programos metu.

× Anatolijus Milūnas, Ričardas Mačiulis ir Vytenis Milūnas sudaro specialią LB Lemonto apylinkės komisiją, kuri rūpinasi lietuviškais reikalais amerikiečių spaudoje ir amerikiečių politiniame gyvenime.

PLB valdybos pirm. Bronius Nainys ir valdybos vicepirm. kun. Jonas Borevičius. SJ, vieno valdybos posėdžio metu, geroje nuotaikoje, nes abu sutinka svarstant artėjančio seimo klausimus.

Nuotr. V. Noreikos

× Venecijos kvapai! — buvusio "Draugo" radijo, kuris veikė 1954-5 metais, vaidinimų rankraštis leidinys yra gaunamas "Drauge" už 5 dol. Vaidinimai buvo paruošti Vyt. Bagdanavičiaus ir suvaidinti Chicago aktorų, vadovaujant akt. Brinkai. Šie tekstai gali būti naudingi radijo vaidinimams ir šiais laikais.

× Kun. Pranas Raugalis, Apiešimo parapijos klebonas Brooklyn, N. Y., žinomas lietuvių visuomenės veikėjas, mus maloniai pasveikino, atnaujindamas prenumeratą ir atsiųsdamas 9 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Stasys Ramonas iš Flemingtono, N. J., siųsdamas prenumeratos mokestį, atsiuntė sveikinimus ir 9 dol. auką. Labai ačiū.

× Elena Skladaitienė, Waterbury, Conn., aukojo 9 dolerius ir tokiu būdu gražiai parėmė mūsų spaudą. Ačiū.

× Lietuviškų knygų "Drauge" įsigijo ir aukų atsiuntė: Juozas Juodakis, J. Juška, K. Pabedinskas, G. Baltrušaitis. Ačiū.

× Po penkis dolerius aukojo:

Elena Vencloviene, Berwyn, Al. Smilga, Chicago, Leonas Bajorūnas, Binghamton.

Visiems maloniai dėkojame.

ATEITININKŲ KELIŲ
2MONES — LAIKAI — DARBAI
Redagavo STASYS BARZDUKAS
Išleido ATEITIS Ateitininkų Salpės Fondo lėšomis 1977 m. 216 pusl.
Kaina su persiuntimu \$2.30. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

Los Angeles LB choras Spindulys, vedamas mokytojos Onos Razutienės, Jo ruošiamą jaunimo šventę įvyks birželio 10 d. Veteranų salėje Culver City, Calif. Nuotr. L. Kanto

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

L. FONDAS ATSIŠVEIKINO SU VL. BŪTENU

Žurn. Vladas Būtenas penkerius metus labai sąžiningai ėjo Lietuvių fondo informacijos pareigas. Jis anksčiau, net nebūdamas informacijos komisijoje, yra prirašęs daug straipsnių ir informacinių reportažų fondo reikalais. Dabar dėl kitų įsipareigojimų jis išėjo iš informacinės komisijos, o fondo valdyba ir taryba ta proga jam gegužės 24 d. vakare fondo būstinėje surengė atsisveikinimą.

Atsisveikinimą pradėjo dr. Ant. Razma, Lietuvos fondo valdybos pirmininkas, prisiminęs, kad fondui nuo pat pradžių reikėjo daug darbo rankų — organizatorių, aukotojų ir spaudos bendradarbių. Tame darbe ypatingą uolumą ir pasiaukojimą yra parodęs žurn. ir rašyt. Vladas Būtenas, kuris gambia plunksna informavo visuomenę, ko siekia, ką veikia ir ką yra pasiekęs fondas, kad galėtų remti lietuvių visuomenės kultūrinis reikalus. Vl. Būtenas ne tik pats informavo, bet įtraukė ir daugiau įvairių pažiūrų žurnalistų ir informacinių darbuotojų į fondo idėjos skleidimą. Už tai pirm. dr. Razma jam nuosirdžiai padėkojo.

Vladą Būteną, kaip žurnalistą, plačiau apibūdino buvęs Lietuvos fondo valdybos pirmininkas kun. J. Vaišnys, prisiminęs, kad jiems abiemis sąjungos valdyboje teko kartu dirbti dviejose kadencijose (šešerius metus), kad, nuomonėmis išsiskyrus, visuomet jas buvo galima suderinti, nes Vl. Būtenas pirmiausia žiūrėjo žurnalistinės tiesios ir teisingos informacijos, o ne savo nuomonės pravedimo. Palinkėjo jam ir toliau savo plunksna informuoti visuomenę ir ta pačia proga dar įteikė simbolinę dovaną, parvežtą iš Australijos.

LF tarybos pirmininkas dr. Gediminas Balukas padėkojo Būtenui už atliktus darbus, užtikrinio fondo nuolatinį prisiminimą ir dėkingumą ir kvietė toliau bent galimybėmis ribose būti fondo informacijos bendradarbiu. Taip pat padėkojo D. Būtenai, kuri turėjo kantrybės laukti grįžtant iš ilgų posėdžių ir paskui pakeisti ilgas valandas rašomuosius mašinėlės barškėjimą. Žurn. Būtenui tarybos pirmininkas įteikė du fondo medalius, kaip jo darbų įvertinimo ir tolimesnio pasitikėjimo jo bendradarbiavimu ženklus.

Dr. K. Ambrozaitis, Peleno skirstymo komisijos pirm. ninkas, trumpu linksmu žodžiu atsisveikino su Liet. fondo informacijos vadovu ir apdovanojo "Billy Carter" žymeniu.

Pats Vl. Būtenas trumpai, bet nuosirdžiai padėkojo visiems fondo valdybos, tarybos ir komisijų nariams už nuosirdų darbą ir pasiaukojimą, prisiminęs, kad jam buvo magaronu su jais visais dirbti. Jis išėmęs ne dėl pavargimo, bet reikią, kad ateitų naujų pajėgų.

Atsisveikinimo kalbas užbaigė vald. pirm. dr. A. Razma. Po atsisveikinimo, ir kurį buvo susirinkusi beveik visa fondo valdyba, dalis tarybos ir komisijų narių, taip pat "Draugo"

ir "Dirvos" redakcijų atstovai, visi svečiai buvo navedinti M. Remienės, valdybos narės, paruoštais gerais užkandžiais ir kavute. Vaisės lydėjo draugiški pokalbiai ir mintimis atelies reikalais pasidailijimas. Ps.

SUSITIKIMAS SU ALEKSANDRU SKOPU
Aleksandras Skopas, anykštėnas, yra "laimingasis" — vienas iš nedaugelio tų 300.000 lietuvių tremtinių bei kalinų, kuris patyręs didžiulės koncentracijos stovyklos Sovietų Sąjungoje kančias (1946—1954) galėjo gyvas iš sovietinio pragono išeiti ir po 34 metų susijungti su savo JAV-bes gyvenančia žmona, trimis dukterimis ir dviem sūnum. Dabar jis gyvena Cicero, Ill. ir, kiek dar jo sveikata leidžia (Al. Skopui jau 80 metų amžiaus), džiaugiasi pavėluota šeimos meile.

Su Aleksandru Skopu lietuvių spaudos, radijo ir visuomenės atstovų susitikimą suorganizavo Balso centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, pakviesdama sekretorių Algirdą Pužauską konferencijai vadovauti.

M. Rudienė pristatė patį įvykio kaltininką, kuris, jos žodžiais, nesąs nei politikas, nei visuomenės veikėjas, o tik eilinis lietuvis, dabar jau imigrantas. Atskirtos šeimos rūpestis atsikviesi tėvą iš Anykščių ir Ameriką nebuves lengvas ir tęsėsi 24 metus. Čia nemažai padėjęs Balfas, o jam kai kurie įtakingi amerikiečiai šiame krašte ir JAV ambasados pareigūnai Maskvoje, kur jis išbuvo 8 metus. Į Anykščius sugrįžo tik Stalinui mirus ir Beriją nužudžius. Jo kančių kelias — daugelio nelaimingų lietuvių kelias, mums iš esmės gerai žinomas. Bet kai gyvas liudininkas pats apie tai pasakoja, tie mūsų tautos vargai vėl iškyla aiškėn.

Savo pasakojimą A. Skopas pradėjo iš atminties padėklamuodamas eilėraštį, kurį jis dar Vorkutoje sukūrė. Pasakojė apie sunkias gyvenimo bei darbo sąlygas, blogą maistą, sunkias skaudžias bausmes, šaltį ir kitas negeroves. Paklaustas, kurie pareigūnai, komunistai lietuvių ar rusai buvę geresni, atsakė, kad rusai, nes savieji lietuvių partiečiai visada stengiasi daugiau rodyti savo uolumą, persistengti.

Konferencijai pasibaigus, dalyviai turėjo progos su Al. Skopu pasikalbėti asmeniškai. Visi nuosirdžiai sveikino pasiekus laisvuosius Vakarus ir savo šeimą. Duktė Sofija Palionienė šeimos bei vaikų vardą pasiūlydama, įteikdama gražią rožių puokštę. Taip pat visa Sko-

los Angeles LB choras Spindulys, vedamas mokytojos Onos Razutienės, Jo ruošiamą jaunimo šventę įvyks birželio 10 d. Veteranų salėje Culver City, Calif. Nuotr. L. Kanto

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— A. a. Feliksas Grūšas mirė Los Angeles. Vellonio šeima ir brolis rašyt. Juozas Grūšas liko okup. Lietuvoje. Vellonis rastas savo bute miręs širdies priepuoliu. Jo laidotuvių pasirūpino sesuo Emilija Čekienė, atvykusi iš Chicago.

— Los Angeles, Calif., šv. Kazimiero parap. Lietuvių diena įvyks birželio 18 d. Ta proga rengiama meno paroda, kurioje dalyvaus Ilona Brazdionienė, Jusefa Gediminienė, Alfonsas Petrauskas, Alfa Pažūrienė, Jonas Andrasūnas, Julija Šalėytė ir Lijva Lipaitė.

— A. a. Bronislovas Kataras mirė gegužės 13 d., sulaukęs 72 metų amžiaus. Buvo gimnazijos matematikos mokytojas, Lieuvų Enciklopedijos bendradarbis, kelių vadovėlių autorius. Palaidotas Kalvarijos kapinėse, Los Angeles, Calif. Liko žmona Bronė.

AUSTRALIJOJE

— Lietuvių radijo valandėlė per 3EA radijo stotį Melbourne gegužės 26 d. pristatė Lietuvos persekiojamą bažnyčią. Prieštardas perduotas ALK federacijos rūpesčiu angliškai, palydint lietuviškom dainoms ir giesmėm. Pokalbį su federacijos pirmininku V. Laukaičiu įvedė Dalia Antanaitienė. — Perto Netuviai suruošė

Motinos dienos minėjimą, kuriame dalyvavo 75 lietuviai. Programoje gražiai pasirodė tautinių šokių grupė "Šatrija" su naujais šokėjais. Lietuvių radijo valandėlė Motinos dieną ir R. Kalantos aukos metines minėjo gegužės 18 dieną. Apylinkės valdybos pirmininkas J. Miliauskas Lietuvių Bendruomenės vardu sumaniai veda akciją padėti okup. Lietuvoje kenčiantiems lietuviams politiniams kalinams.

PRANCŪZIJOJE

— Mirė Andrius Vileišis. Erquevilly Yveline ligoninėje mirė Andrius Vileišis, 55 m. amž., inž. Petro Vileišio anūkas. Palaidotas vietos kapinėse.

KANADOJE

— Mėgėjų teatras "Aitvaras" yra pakviestas dalyvauti septintajame daugiakultūriniame teatrų festivalyje šį rudenį — spalio ir lapkričio mėnesiais. Dalyvausiančios grupės yra išrinktos iš 1977 m. festivalyje dalyvavusių 10 vietų. "Aitvaras", Aldonos Dargytės-Byszkiewicz vadovaujamas, jau pradėjo festivaliui ruoštis. Dramos grupių vertinimas 1977 m. festivaliui vyks per visus šiuos metus iki 1979 m. gegužės mėnesio, ypač 1978 m. festivalio metu. Taip tikimasi visuomenei parodyti tikrai vertingus spektaklius.

CHICAGO ŽINIOS

31,000 PATAISU

Chicago švietimo taryba patvirtino planą, kad 31,000 mokinių vasarą turės eiti į mokyklą, nes mokslo metų neįsteigė išeiti reikiamo kurso.

ŠVĖS PIRMADIENĮ

Chicago miesto mokyklos kapinių dieną turės pirmadienį, nors šiaip Illinois ir Cook įstaigos bus uždarytos antradienį. Chicago miesto įstaigos švęs pirmadienį.

MOTERIS IŠGELBĖJO

Nepaisydama šalto Chicago upės vandens, Evanstono moteris Marilyn Beis, 34 m., pamatė išėjusį nusisikandinti, greit pati nėrė į vandenį ir, padedama Roberto Borgstrom, 44 m., ištraukė skenduolį. Išgelbėtasis Donald Hampton buvo nugabentas į Northwestern ligoninę.

PRAMONĖS PARKAI

Meras Bilandic pranešė, kad Chicago miestas pasiryžęs išleisti 24 mil. dol., pildamas pramonės parkus buvusiu skerdyklų rajone — 47 ir Halsted,

šiaurvakariuose, prie Pulaski ir Chicago Ave., prie 31 ir Western, prie Calumet ežero, 115 ir 94 kelių. Tam reikalinga Chicago gaus 12 mil. dol. federalinės paramos.

PRARAS MILIJONĄ

Įtariamą narkotikų spekulantą Jose L. Herrera buvo paleistas už milijoną dolerių užstato. Atėjus laikui, jis teisme nepasirodė. Teismas dabar padarė žygį užstatą nusavinti.

30 MIL. DOL. SKYLEMS

Illinois atstovų rūmai 94 balsais prieš 71 nusprendė skirti 30 mil. dol. užtaisyti gatvės skylias, atsiradusias per dvi sunkias žiemas.

DARBININKAI UŽ THOMPSONĄ

Chicago darbo unių vadai pasisakė už dabartinio Illinois gubernatoriaus Thompsono išrinkimą naujam terminui. Tai pirmas atsitikimas, kad darbininkai taip stipriai palinksta nuo demokrato prie respublikano kandidato.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel.: 776-3599
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

ATOSTOGAUJAT CHICAGOJE?

Atvykę į Chicago, nuosirdžiai aplankyti DRAUGO.

Amerikos lietuvių labai mėgsta lankytis gimines. Chicagoje beveik kiekvienas turi giminių.

Būdam Chicagoje, aplankykite mūsų gerą draugą — dienraštį DRAUGĄ, kur galima pasiimti knygų iš didžiausios Amerikos rinkinio. Beveik visi leidėjai platina knygas per DRAUGĄ. Atvykite asmeniškai pasirinkti tą knygą, kurią seniai norėjote įsigyti. Matysite, pasiimsite ir rankas, peržiūrėsite ir įstikinsite, ar norite pirkti.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.

Adresas: DRAUGAS, 645 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas LU 5-0000.